

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС 2018: ПРОПОЗИЦІЇ АМУ

Робочі матеріали до Дня діалогу з Парламентом

14 листопада 2017 року

м.Київ

*Зміни заради
майбутнього*

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС 2018: ПРОПОЗИЦІЇ АМУ

ЗМІСТ

Пропозиції Асоціації міст України до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2018 рік	3
Пропозиції Асоціації міст України до проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України	6
Таблиця поправок до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»	8
Дії Асоціації міст України в бюджетному процесі	15
Рішення Правління АМУН ^{№1} від 25.10.2017 року	23
Протокол наради з Прем'єр-міністром України	26

ПРОПОЗИЦІЇ
Асоціації міст України до проекту Закону України
про Державний бюджет України на 2018 рік
(реєстр. № 7000 від 15.09.2017)

1. В абзаці першому та третьому статті 24 законопроекту слово «місцевих» замінити словом «обласних» *(фінансування ВНЗ I-II рівнів акредитації виключно за рахунок коштів обласних бюджетів).*

2. Після статті 27 законопроекту доповнити новою статтею такого змісту:

«Стаття 28. Установити, що Казначейство України у встановленому ним порядку за рахунок вільного залишку коштів Державного бюджету України, що утворився на початок 2018 року, здійснює списання до 1 липня 2018 року заборгованості за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, що надавалися місцевим бюджетам за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку у 2009-2014 роках» *(врегулювання проблеми заборгованості місцевих бюджетів за середньостроковими позиками).*

3. У додатку № 3 до законопроекту:

1) збільшити асигнування Міністерству оборони України за бюджетною програмою 2101020 «Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ» з метою забезпечення сплати в повному обсязі земельного податку за землями наданими військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, які утримуються за рахунок державного бюджету та підрозділам Збройних Сил України, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;

2) вилучити асигнування за відомчою класифікацією ГРК «Національна служба здоров'я України» у розмірі 13 494 800,9 тис. грн.; зокрема 13 283 800,0 тис. грн за кодом програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 2308020 «Надання первинної медичної допомоги населенню» та 211 000,9 тис. грн за кодом програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 230 8010 «Керівництво та управління у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення», одночасно збільшивши на зазначену суму обсяг медичної субвенції *(недопущення передчасних змін щодо фінансування первинної мед. допомоги, що може призвести до недофінансування в 2018 році комунальних закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу).*

4. У додатку № 6 до законопроекту:

1) доповнити графою «додаткова дотація з державного бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я» (16,5 млрд грн) з розподілом суми дотації між усіма бюджетами, які мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, включивши в розрахунок бюджети об'єднаних територіальних громад, міст обласного значення та м. Києва *(забезпечення рівного та справедливого підходу*

до розподілу міжбюджетних трансфертів, виключення корупційних чинників та забезпечення реалізації децентралізаційних цілей);

2) збільшити обсяг освітньої субвенції на суму 4,5 млрд грн для забезпечення в повному обсязі фінансування видатків на оплату праці педагогічного персоналу *(забезпечення об'єктивного, повного та неупередженого підходу до оплати праці працівників сфери освіти);*

3) збільшити обсяг медичної субвенції на суму 20,3 млрд грн, зокрема на:

– 7,0 млрд грн для забезпечення в повному обсязі асигнуваннями видатків на надання вторинної, третинної та екстреної медичної допомоги населенню *(забезпечення необхідним фінансовим ресурсом закладів охорони здоров'я);*

– 13,3 млрд грн для забезпечення первинної медичної допомоги (шляхом вилучення асигнувань «Національній службі здоров'я України»);

4) передбачити прямі міжбюджетні відносини з усіма об'єднаними територіальними громадами, в яких відбулися перші вибори у 2017 році.

5) включити в додаток графі «субвенція загального фонду на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань», «субвенція загального фонду на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії», «субвенція загального фонду на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги» *(разом - 1,2 млрд грн)* з розподілом сум зазначених субвенцій між усіма бюджетами, які мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, включивши в розрахунок бюджети об'єднаних територіальних громад та міст обласного значення *(забезпечення рівного та справедливого підходу до розподілу міжбюджетних трансфертів, виключення корупційних чинників та забезпечення реалізації децентралізаційних цілей);*

5. У додатку № 7:

1) передбачити надання пільг населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот за рахунок субвенції з державного бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот, встановивши її в обсязі 100 млрд грн *(недопущення заборгованості із виплат пільг та субсидій, забезпечення принципу субсидіарності, недопущення розбалансування місцевих бюджетів);*

2) передбачити окрему субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг із послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій),

вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян в обсязі 2,5 млрд грн (*забезпечення якісного надання послуг, гарантованих державою*);

3) передбачити окрему субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання, водовідведення, опалення та постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування в обсязі 7,3 млрд грн;

4) передбачити окрему субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення підприємствам теплокомуненерго нарахованих НАК «Нафтогаз України» неустойки (штрафи і пені) в обсязі 12,0 млрд грн (*відновлення належної діяльності комунальних підприємств та якісне надання комунальних послуг*);

5) збільшити обсяг субвенції на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження з 137,5 млн грн до 392 млн грн (*виконання вимог Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»*);

6) збільшити обсяг додаткової дотації з державного бюджету на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності та літакобудування з 273,4 млн грн до 400 млн грн;

7) збільшити обсяг стабілізаційної дотації з 1,7 млрд грн до 2 млрд грн (*забезпечення врегулювання оперативних проблемних питань місцевих бюджетів*).

ПРОПОЗИЦІЇ

Асоціації міст України до проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України

(реєстр. № 7116 від 15.09.2017)

1. Частина 6 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:

“1) у пункті 1 слова та цифри “25 відсотків” замінити словами та цифрами “10 відсотків”, слова та цифри “60 відсотків” замінити словами та цифрами “35 відсотків”.”

У зв'язку з цим підпункти 1-3 вважати відповідно пунктами 2-4.

2. Частина 9 розділу I законопроекту після абзацу першого доповнити новими абзацами такого змісту:

“1) у пункті 1 частини першої слова та цифри “60 відсотків” замінити словами та цифрами “65 відсотків”;

2) у пункті 11 частини першої слова та цифри “40 відсотків” замінити словами та цифрами “65 відсотків”.”

3. У абзаці другому пункту 1 частини 9 розділу I законопроекту слова “до міських бюджетів міст Києва та Севастополя” замінити словами “до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад”.

4. Після частини 9 розділу I законопроекту доповнити новою частиною такого змісту:

10. У пункті першому частини першої статті 66 слова та цифри “15 відсотків” замінити словами та цифрами “25 відсотків”.

11. У пункті 41 частини першої статті 691 слова та цифри “25 відсотків” замінити словами та цифрами “55 відсотків”, а слова та цифри “55 відсотків” замінити словами та цифрами “25 відсотків”.

5. Абзац третій пункту 1 частини 17 розділу I законопроекту викласти в такій редакції: “підпункт “е” виключити”.

6. Пункт 2 частини 16 розділу I законопроекту виключити.

7. Пункт 2 частини 17 розділу I законопроекту виключити.

8. Пункт 3 частини 17 розділу I законопроекту виключити.

9. Пункт 1 частини 18 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

“1) у підпункті “б” слова “кваліфікованих робітників” замінити словом “кадрів”, слова “(крім закладів, визначених у підпункті “е” пункту 2 частини першої статті 89 цього Кодексу)” виключити”.

10. У абзаці першому частини 19 розділу I законопроекту слова та цифри “Пункти 202 і 204” замінити словами та цифрами “Пункт 202”.

11. Абзац третій частини 19 розділу I законопроекту виключити.

12. Частину 23 розділу I законопроекту виключити.

13. Частину 24 розділу I законопроекту виключити.

14. Частину 26 розділу I законопроекту доповнити новими пунктами такого змісту:

“3) у частині четвертій слова “з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення” замінити словами “з урахуванням цільового призначення субвенції на оплату поточних видатків та оновлення”;

4) доповнити новою частиною такого змісту:

“5. Видатки на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників навчальних закладів, визначені частиною першою цієї статті здійснюється виключно за рахунок коштів освітньої субвенції.”.

15. Частину 27 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:

“3) доповнити новою частиною такого змісту:

“5. Видатки, визначені частиною першою цієї статті здійснюється виключно за рахунок коштів медичної субвенції.”.

16. У абзаці другому пункту 11 частини 30 розділу I законопроекту слова та цифри “13,44 відсотка” замінити словами та цифрами “17,66 відсотка”.

17. Частину 30 розділу I законопроекту після абзацу першого доповнити новим пунктом такого змісту:

“1) у абзаці першому пункту 10 слова та цифри “до 1 березня 2017 року” замінити словами та цифрами “до 1 березня 2018 року”.

18. Абзац сьомий пункту 11 частини 30 розділу I законопроекту виключити.

ТАБЛИЦЯ ПОПРАВОК

до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», реєстр. №7116 від 15.09.2017 року

Зміст положення (норми) проекту акта, прийнятого в першому читанні	Зміст поправки	Зміст положення (норми) проекту акта із запропонованими поправками	Обґрунтування
<p>1. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50–51, ст. 572) такі зміни:</p> <p>...</p> <p>6. У частині другій статті 29:</p> <p>1) у пункті 17 слово “, паї” виключити;</p> <p>2) пункт 25 викласти в такій редакції: “25) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності (крім плати, визначеної пунктами 21–25, 27, 28 і 43¹ частини першої статті 64, пунктами 18–22, 24 і 25 частини першої статті 66 та пунктами 8 і 10¹ частини першої статті 69 цього Кодексу);”;</p> <p>3) у пункті 51 слова “з операцій з купівлі іноземної валюти в готівковій формі,” виключити.</p>	<p>Частину 6 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:</p> <p>“1) у пункті 1 слова та цифри “25 відсотків” замінити словами та цифрами “10 відсотків”, слова та цифри “60 відсотків” замінити словами та цифрами “35 відсотків”.</p>	<p>1. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50–51, ст. 572) такі зміни:</p> <p>...</p> <p>6. У частині другій статті 29:</p> <p>1) у пункті 1 слова та цифри “25 відсотків” замінити словами та цифрами “10 відсотків”, слова та цифри “60 відсотків” замінити словами та цифрами “35 відсотків”;</p> <p>2) у пункті 17 слово “, паї” виключити;</p> <p>3) пункт 25 викласти в такій редакції:</p> <p>“25) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності (крім плати, визначеної пунктами 21–25, 27, 28 і 43¹ частини першої статті 64, пунктами 18–22, 24 і 25 частини першої статті 66 та пунктами 8 і 10¹ частини першої статті 69 цього Кодексу);”;</p> <p>4) у пункті 51 слова “з операцій з купівлі іноземної валюти в готівковій формі,” виключити.</p>	<p>Змінами до бюджетного законодавства в грудні 2016 року на рівень місцевих бюджетів було перекладено ряд видаткових повноважень без відповідного компенсаційного фінансового ресурсу, що значно обтяжило місцеві бюджети (всі видатки по освіті крім ЗП вчителів, енергоносії та комун. послуги по ох. здор., нерегульовано ПТУ та пільговий проїзд). Внаслідок таких змін органи місцевого самоврядування змушені відволікати власні кошти, спрямовуючи їх на фінансування освіти та охорони здоров'я. Це, в свою чергу, обмежує фінансування розвитку власної інфраструктури.</p> <p>При цьому, у місцевих бюджетах чимало інших витрат: дефіцит медичної субвенції, заборгованість за пільгове перевезення, недофінансування доріг комунальної власності тощо.</p> <p>З метою належного виконання місцевих бюджетів та їх збалансування доцільним є забезпечення системного механізму компенсації втрат місцевих бюджетів за рахунок збільшення нормативу зарахування ПДФО.</p>
<p>9. У статті 64:</p> <p>1) частину першу доповнити пунктом 43¹ такого змісту: “43¹) частина розміру плати за видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, яку встановлює Кабінет Міністрів України, яка сплачується ліцензіатами до міських бюджетів міст Києва та Севастополя за місцем розташування відповідного пункту розповсюдження державної лотереї;”;</p> <p>...</p>	<p>Частину 9 розділу I законопроекту після абзацу першого доповнити новими абзацами такого змісту:</p> <p>“1) у пункті 1 частини першої слова та цифри “60 відсотків” замінити словами та цифрами “65 відсотків”;</p> <p>2) у пункті 1¹ частини першої слова та цифри “40 відсотків” замінити словами та цифрами “65 відсотків”.</p> <p>У абзаці другому пункту 1 частини 9 розділу I законопроекту слова “до міських бюджетів міст Києва та Севастополя” замінити словами “до бюджетів об'єднаних територіальних громад, міських бюджетів”.</p>	<p>9. У статті 64:</p> <p>1) у пункті 1 частини першої слова та цифри “60 відсотків” замінити словами та цифрами “65 відсотків”;</p> <p>2) у пункті 1¹ частини першої слова та цифри “40 відсотків” замінити словами та цифрами “65 відсотків”;</p> <p>3) частину першу доповнити пунктом 43¹ такого змісту:</p> <p>“43¹) частина розміру плати за видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, яку встановлює Кабінет Міністрів України, яка сплачується ліцензіатами до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад за місцем розташування відповідного пункту розповсюдження державної лотереї;”;</p> <p>...</p>	
	<p>Після частини 9 розділу I законопроекту доповнити новими частинами такого змісту:</p> <p>“10. У пункті першому частини першої статті 66 слова та цифри “15 відсотків” замінити словами та цифрами “25 відсотків”.</p> <p>11. У пункті 4¹ частини першої статі 69¹ слова та цифри</p>	<p>10. У пункті першому частини першої статті 66 слова та цифри “15 відсотків” замінити словами та цифрами “25 відсотків”.</p> <p>11. У пункті 4¹ частини першої статі 69¹ слова та цифри “25 відсотків” замінити словами та цифрами “55 відсотків”, а слова та цифри “55 відсотків” замінити словами та цифрами</p>	

	“25 відсотків” замінити словами та цифрами “55 відсотків”, а слова та цифри “55 відсотків” замінити словами та цифрами “25 відсотків”.	“25 відсотків”.	
16. У частині першій статті 87: 1) підпункт “в” пункту 7 доповнити абзацами такого змісту: “Обсяг видатків на вищу освіту розподіляється між вищими навчальними закладами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України і має враховувати, зокрема, такі параметри: кількість здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями та спеціальностями і співвідношення вартості освітніх послуг; рівень результатів зовнішнього незалежного оцінювання вступників; показники якості освітньої і наукової діяльності вищого навчального закладу.”; 2) пункт 8 доповнити підпунктом “д” такого змісту: “д) первинну медичну допомогу, крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальними закладами охорони здоров’я”.	Пункт 2 частини 16 розділу I законопроекту виключити.	16. У частині першій статті 87: 1) підпункт “в” пункту 7 доповнити абзацами такого змісту: “Обсяг видатків на вищу освіту розподіляється між вищими навчальними закладами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України і має враховувати, зокрема, такі параметри: кількість здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями та спеціальностями і співвідношення вартості освітніх послуг; рівень результатів зовнішнього незалежного оцінювання вступників; показники якості освітньої і наукової діяльності вищого навчального закладу.”;	Запровадження нового підходу до фінансового забезпечення первинної медичної допомоги з 1 січня 2018 року передбачено законопроектами за реєстр. №N96327 та 6604, які ще не прийняті Парламентом. Враховуючи зазначене, запропоновані зміни щодо фінансування первинної медичної допомоги є передчасними, що може призвести до недофінансування в 2018 році комунальних закладів охорони здоров’я, які надають первинну медичну допомогу.
17. У частині першій статті 89: 1) у пункті 2: підпункт “в” після слів “патронатних вихователів” доповнити словами “, інклюзивно-ресурсні центри”; у підпункті “е” слова “кваліфікованих робітників” замінити словом “кадрів”; 2) у пункті 3: підпункт “а” викласти в такій редакції: “а) амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні широкого профілю, спеціалізовані медико-санітарні частини, пологові будинки, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки, дільничні лікарні);”; доповнити пункт підпунктом “г” такого змісту: “г) оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальними закладами охорони здоров’я, що надають первинну медичну допомогу, місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров’я, що надають первинну медичну допомогу, та місцеві програми надання населенню медичних послуг з первинної медичної допомоги населенню;”; 3) абзац третій підпункту “б” пункту 4 викласти в такій редакції: “додаткові виплати населенню на покриття витрат з оплати житлово-комунальних послуг (житлові субсидії населенню), пільги окремим категоріям громадян на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу, доставка громадянам повідомлень про призначення субсидії”.	Абзац третій пункту 1 частини 17 розділу I законопроекту викласти в такій редакції: “підпункт “е” виключити”. Пункт 2 частини 17 розділу I законопроекту виключити. Пункт 3 частини 17 розділу I законопроекту виключити.	17. У частині першій статті 89: 1) у пункті 2: підпункт “в” після слів “патронатних вихователів” доповнити словами “, інклюзивно-ресурсні центри”; підпункт “е” виключити;	ПТУ (пункт «е» пункту 2): Підсумки 2016 року та I півріччя 2017 року показали, що міста обласного значення не в змозі забезпечити належне фінансування професійно-технічних навчальних закладів. Залишення фінансування професійно-технічної освіти на рівні міст-обласних центрів та не регулювання проблеми оптимального розмежування повноважень (управління та передача майна) в цій галузі призведе до виникнення критичної ситуації із фінансовим забезпеченням її здобуття у професійно-технічних навчальних закладах. Органи місцевого самоврядування міст наділяються не властивими їм повноваженнями: надання за власні кошти освітніх послуг жителям області, а в окремих випадках і з інших регіонів. Враховуючи, що у закладах професійно-технічної освіти навчаються не лише мешканці міст-обласних центрів, а як правило мешканці всієї області доцільним є передати фінансування ПТУ виключно на обласний рівень. Первинна мед. допомога (підпункт «а», «г» пункту 2): Запровадження нового підходу до фінансового забезпечення первинної медичної допомоги з 1 січня 2018 року передбачено законопроектами за реєстр. №N96327 та 6604, які ще не прийняті Парламентом. Враховуючи зазначене, запропоновані зміни щодо фінансування пер-

			<p>винної медичної допомоги є передчасними, що може призвести до недофінансування в 2018 році комунальних закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу.</p> <p>Соціальний захист (абзац третій підпункту "б" пункту 4) передача пільг по ЖКГ: Передача оплати пільг населенню за житлово-комунальні послуги, порушує принцип субсидіарності, може значно розбалансувати місцеві бюджети в наступному році, і в кінцевому результаті призведе до невиконання державою своїх соціальних зобов'язань щодо надання громадянам України певних соціальних пільг, компенсацій і гарантій, які встановлені законами України. Органи місцевого самоврядування вимушені будуть за власний рахунок фінансувати пільгови категорії громадян, перелік яких визначений державою, та відволікати власні кошти, що могли б бути спрямовані на розвиток власної інфраструктури. Це додатково обтяжить місцеві бюджети на 7 млрд. гривень.</p>
<p>18. У пункті 2 частини першої статті 90: 1) у підпункті "б" слова "кваліфікованих робітників" замінити словом "кадрів"; 2) у підпункті "в" слова "державного та/або" виключити.</p>	<p>Пункт 1 частини 18 розділу I законопроекту викласти в такій редакції: "1) у підпункті "б" слова "кваліфікованих робітників" замінити словом "кадрів", слова "(крім закладів, визначених у підпункті "е" пункту 2 частини першої статті 89 цього Кодексу)"</p>	<p>18. У пункті 2 частини першої статті 90: 1) у підпункті "б" слова "кваліфікованих робітників" замінити словом "кадрів", слова "(крім закладів, визначених у підпункті "е" пункту 2 частини першої статті 89 цього Кодексу)" виключити; 2) у підпункті "в" слова "державного та/або" виключити.</p>	<p>ПТУ (пункт «е» пункту 2): Підсумки 2016 року та I півріччя 2017 року показали, що міста обласного значення не в змозі забезпечити належне фінансування професійно-технічних навчальних закладів. Залишення фінансування професійно-технічної освіти на рівні міст-обласних центрів та не врегулювання проблеми оптимального розмежування повноважень (управління та передача майна) в цій галузі призведе до виникнення критичної ситуацій із фінансовим забезпеченням її здобуття у професійно-технічних навчальних закладах. Органи місцевого самоврядування міст наділяються не властивими їм повноваженнями: надання за власні кошти освітніх послуг жителям області, а в окремих випадках і з інших регіонів. Враховуючи, що у закладах професійно-технічної освіти навчаються не лише мешканці міст-обласних центрів, а як правило мешканці всієї області доцільним є передати фінансування ПТУ виключно на обласний рівень.</p>
<p>19. Пункти 20² і 20⁴ частини першої статті 91 викласти в такій редакції: "20²) реалізацію програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних фінансових організацій, донорських установ;"; "20⁴) надання пільг на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот, послуг</p>	<p>У абзаці першому частини 19 розділу I законопроекту слова та цифри "Пункти 20² і 20⁴" замінити словами та цифрами "Пункт 20²"</p> <p>Абзац третій частини 19 розділу I законопроекту виключити.</p>	<p>19. Пункт 20² частини першої статті 91 викласти в такій редакції: "20²) реалізацію програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних фінансових організацій, донорських установ;";</p>	<p>Передача оплати пільг населенню за житлово-комунальні послуги, порушує принцип субсидіарності, може значно розбалансувати місцеві бюджети в наступному році, і в кінцевому результаті призведе до невиконання державою своїх соціальних зобов'язань щодо надання громадянам України певних соціальних пільг, компенсацій і гарантій, які встановлені законами України. Органи місцевого самоврядуван-</p>

<p>зв'язку, інших передбачених законодавством пільг, що надаються ветеранам війни; особам, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"; особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; вдовам (вдівцям) та батькам померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; вдовам (вдівцям) та батькам померлих (загиблих) осіб, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; жертвам нацистських переслідувань; ветеранам військової служби; ветеранам органів внутрішніх справ; ветеранам Національної поліції; ветеранам податкової міліції; ветеранам державної пожежної охорони; ветеранам Державної кримінально-виконавчої служби; ветеранам служби цивільного захисту; ветеранам Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; вдовам (вдівцям) померлих (загиблих) ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції, ветеранів податкової міліції, ветеранів державної пожежної охорони, ветеранів Державної кримінально-виконавчої служби, ветеранів служби цивільного захисту та ветеранів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; звільненням зі служби за віком, через хворобу або за вислугою років військовослужбовцям Служби безпеки України; особам, звільненням із служби цивільного захисту за віком, через хворобу або за вислугою років та які стали інвалідами під час виконання службових обов'язків; звільненням з військової служби особам, які стали інвалідами під час проходження військової служби; батькам та членам сімей військовослужбовців, військовослужбовців Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження військової служби; батькам та членам сімей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які загинули (померли) або зникли безвісти під час виконання службових обов'язків; реабілітованим громадянам, які стали інвалідами внаслідок репресій або є пенсіонерами; депортованим особам, які повернулися в Україну на постійне проживання; громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; дружинам (чоловікам) та опікунам (на час опікунства) дітей померлих громадян, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою; пенсіонерам з числа спеціалістів із захисту рослин відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України "Про захист рослин"; громадянам відповідно до пункту "ет" частини першої статті 77 Основ законодавства України про охорону здоров'я, частини п'ятої</p>			<p>ня вимушені будуть за власний рахунок фінансувати пільгові категорії громадян, перелік яких визначений державою, та відволікати власні кошти, що могли б бути спрямовані на розвиток власної інфраструктури. Це додатково обтяжить місцеві бюджети на 7 млрд. гривень.</p> <p>Крім того, передача утримання пільгових категорій на утримання з місцевих бюджетів є заборгованість перед перевізниками та надавачами послуг. Так, Укрзалізниця заявила про скасування окремих зупинок, а Укртелеком направив численні звернення в судові інстанції та пригрозило припинення надання послуг. Це фактично майже повністю позбавить пенсіонерів, дітей війни, учасників війни, ветеранів праці тощо державних гарантій на безкоштовний проїзд та інші послуги. Додаткове навантаження на місцеві бюджети щоб забезпечити гарантовані державою послуг складе 2,5 млрд. грн. Слід зазначити, що право на пільговий проїзд закріплено державою, а не органами місцевого самоврядування.</p> <p>Переведення визначеного соціального забезпечення на рівень органів місцевого самоврядування призвело до порушення стабільної і передбачуваної системи прав громадян та гарантій їх реалізації, знизило відповідальність держави перед громадянами за виконання своїх соціальних зобов'язань. Звісно, що не всі місцеві ради зможуть у своїх бюджетах запланувати зазначені кошти, адже навіть у фінансово спроможних громад обсяг передбачених коштів із місцевих бюджетів є недостатнім.</p> <p>Гарантовані державою пільги фактично надаватимуться, виходячи з фінансової спроможності того чи іншого місцевого бюджету, що порушує основні принципи Бюджетного кодексу щодо справедливого і неупередженого розподілу.</p>
---	--	--	---

<p>статті 29 Закону України “Про культуру”, частини другої статті 30 Закону України “Про бібліотеки і бібліотечну справу”, абзацу першого частини четвертої статті 57 Закону України “Про освіту”; ветеранам праці; дітям війни; багатодітним сім’ям, дитячим будинкам сімейного типу та прийомним сім’ям, в яких не менше року проживають відповідно троє або більше дітей, а також сім’ям (крім багатодітних сімей), в яких не менше року проживають троє і більше дітей, враховуючи тих, над якими встановлено опіку чи піклування, інвалідам, дітям-інвалідам та особам, які супроводжують інвалідів I групи або дітей-інвалідів (не більше одного супроводжувачого);”.</p>			
<p>23. В абзаці п’ятому частини третьої статей 98 і 99 цифри “50” замінити цифрами “80”.</p>	<p>Частину 23 розділу I законопроекту виключити.</p>		<p>Існуюча система горизонтального вирівнювання вже показала позитивні результати, тому доцільним є збереження такого механізму. Зміна механізму горизонтального вирівнювання та вилучення більшої частини коштів податко-спроможних бюджетів у яких індекс вище 1,1 демотивує місцеві громади нарощувати дохідну частину. Доцільним є збереження існуючого мотиваційного механізму горизонтального вирівнювання.</p>
<p>24. Частини третю і четверту статті 102 викласти в такій редакції: “3. За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, вивезення побутового сміття та рідких нечистот надаються житлові субсидії населенню, а також здійснюються видатки на доставку громадянам повідомлень про призначення субсидії. 4. За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу надаються житлові субсидії населенню та пільги ветеранам війни; особам, на яких поширюється дія Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”; особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; вдовам (вдівцям) та батькам померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; вдовам (вдівцям) та батькам померлих (загиблих) осіб, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; жертвам нацистських переслідувань; ветеранам військової служби; ветеранам органів внутрішніх справ; ветеранам Національної поліції; ветеранам податкової міліції; ветеранам державної пожежної охорони; вете-</p>	<p>Частину 24 розділу I законопроекту виключити.</p>		<p>Передача оплати пільг населенню за житлово-комунальні послуги, порушує принцип субсидіарності, може значно розбалансувати місцеві бюджети в наступному році, і в кінцевому результаті призведе до невиконання державою своїх соціальних зобов’язань щодо надання громадянам України певних соціальних пільг, компенсацій і гарантій, які встановлені законами України. Органи місцевого самоврядування вимушені будуть за власний рахунок фінансувати пільгові категорії громадян, перелік яких визначений державою, та відволікати власні кошти, що могли б бути спрямовані на розвиток власної інфраструктури. Це додатково обтяжить місцеві бюджети на 7 млрд. гривень.</p>

<p>ранам Державної кримінально-виконавчої служби; ветеранам служби цивільного захисту; ветеранам Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; вдовам (вдівцям) померлих (загиблих) ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції, ветеранів податкової міліції, ветеранів державної пожежної охорони, ветеранів Державної кримінально-виконавчої служби, ветеранів служби цивільного захисту та ветеранів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; особам, звільненим із служби цивільного захисту за віком, через хворобу або за вислугою років та які стали інвалідами під час виконання службових обов'язків; батькам та членам сімей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які загинули (померли) або зникли безвісти під час виконання службових обов'язків; депортованим особам, які повернулися в Україну на постійне проживання; громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; дружинам (чоловікам) та опікунам (на час опікунства) дітей померлих громадян, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою; пенсіонерам з числа спеціалістів із захисту рослин відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України "Про захист рослин"; громадянам відповідно до пункту "г" частини першої статті 77 Основ законодавства України про охорону здоров'я, частини п'ятої статті 29 Закону України "Про культуру", частини другої статті 30 Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу", абзацу першого частини четвертої статті 57 Закону України "Про освіту"; багатодітним сім'ям; дитячим будинкам сімейного типу та прийомним сім'ям, в яких не менше року проживають відповідно троє або більше дітей, а також сім'ям (крім багатодітних сімей), в яких не менше року проживають троє і більше дітей, враховуючи тих, над якими встановлено опіку чи піклування."</p>			
<p>26. У статті 103²: 1) пункт 6 частини першої після слів "навчально-реабілітаційні центри" доповнити словами "і інклюзивно-ресурсні центри"; 2) у частині третій: пункти 2 і 3 викласти в такій редакції: "2) розрахункова наповнюваність класів; 3) навчальні плани."; в абзаці шостому слова "за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету" виключити.</p>	<p>Частину 26 розділу I законопроекту доповнити новими пунктами такого змісту: "3) у частині четвертій слова "з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення" замінити словами "з урахуванням цільового призначення субвенції на оплату поточних видатків та оновлення"; 4) доповнити новою частиною такого змісту: "5. Видатки на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників навчальних закладів, визначені частиною першою цієї статті здійснюється виключно за рахунок коштів освітньої субвенції."</p>	<p>26. У статті 103²: 1) пункт 6 частини першої після слів "навчально-реабілітаційні центри" доповнити словами "і інклюзивно-ресурсні центри"; 2) у частині третій: пункти 2 і 3 викласти в такій редакції: "2) розрахункова наповнюваність класів; 3) навчальні плани."; в абзаці шостому слова "за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету" виключити. 3) у частині четвертій слова "з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення" замінити словами "з урахуванням цільового призначення субвенції на оплату поточних видатків та</p>	<p>Необхідним є повне забезпечення делегованих державою повноважень. Обсяги освітньої субвенції не забезпечують повною мірою потреби освітньої галузі. Органи місцевого самоврядування не повинні дофінансовувати зобов'язання держави.</p>

		<p>оновлення”;</p> <p>4) доповнити новими частинами такого змісту:</p> <p>“5. Видатки на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників навчальних закладів, визначені частиною першою цієї статті здійснюються виключно за рахунок коштів освітньої субвенції.”.</p>	
<p>27. У статті 103^а:</p> <p>1) частину першу після слова і цифр “статті 89” доповнити словами “(крім підпункту “г”);”;</p> <p>2) в абзаці шостому частини третьої слова “за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету” виключити.</p>	<p>Частину 27 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:</p> <p>“3) доповнити новою частиною такого змісту:</p> <p>“5. Видатки на оплату поточних видатків, крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, визначені частиною першою цієї статті здійснюються виключно за рахунок коштів медичної субвенції.”</p>	<p>27. У статті 103^а:</p> <p>1) частину першу після слова і цифр “статті 89” доповнити словами “(крім підпункту “г”);”;</p> <p>2) в абзаці шостому частини третьої слова “за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету” виключити.</p> <p>3) доповнити новою частиною такого змісту:</p> <p>“5. Видатки, визначені частиною першою цієї статті здійснюються виключно за рахунок коштів медичної субвенції.”</p>	<p>Необхідним є повне забезпечення делегованих державою повноважень. Обсяги освітньої субвенції не забезпечують повною мірою потреби освітньої галузі. Органи місцевого самоврядування не повинні дофінансовувати зобов'язання держави.</p>
<p>30. У розділі VI “Прикінцеві та перехідні положення”:</p> <p>1) у підпункті 1^й пункту 14 слова “за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету” виключити;</p> <p>...</p> <p>11) доповнити розділ пунктами 43¹ та 45 такого змісту:</p> <p>“43¹. Установити, що у 2018 та 2019 роках, як виняток з положень пунктів 7 і 8 частини другої статті 29 цього Кодексу, 13,44 відсотка акцизного податку з виробленого в Україні пального та 13,44 відсотка акцизного податку з ввезеного на митну територію України пального у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування автоматично:</p> <p>...</p> <p>4) у другому півріччі 2019 року – пропорційно до обсягу реалізованого суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі пального на відповідній території за перше півріччя 2019 року в загальному обсязі такого реалізованого пального в цілому по Україні за перше півріччя 2019 року.”;</p> <p>“45. Установити, що у 2018 році бюджетні зобов'язання щодо пільг з оплати спожитих житлово-комунальних послуг, що виникли в попередніх бюджетних періодах та обліковуються в органах Казначейства на початок року, здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів.”.</p>	<p>Частину 30 розділу I законопроекту після абзацу першого доповнити новим пунктом такого змісту:</p> <p>“1) у абзаці першому пункту 10 слова та цифри “до 1 березня 2017 року” замінити словами та цифрами “до 1 березня 2018 року”.</p> <p>У абзаці другому пункту 11 частини 30 розділу I законопроекту слова та цифри “13,44 відсотка” замінити словами та цифрами “17,66 відсотка”.</p> <p>Абзац сьомий пункту 11 частини 30 розділу I законопроекту виключити.</p>	<p>30. У розділі VI “Прикінцеві та перехідні положення”:</p> <p>1) у абзаці першому пункту 10 слова та цифри “до 1 березня 2017 року” замінити словами та цифрами “до 1 березня 2018 року”;</p> <p>2) у підпункті 1^й пункту 14 слова “за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету” виключити;</p> <p>...</p> <p>11) доповнити розділ пунктами 43¹ та 45 такого змісту:</p> <p>“43¹. Установити, що у 2018 та 2019 роках, як виняток з положень пунктів 7 і 8 частини другої статті 29 цього Кодексу, 17,66 відсотка акцизного податку з виробленого в Україні пального та 17,66 відсотка акцизного податку з ввезеного на митну територію України пального у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування автоматично:</p> <p>...</p> <p>4) у другому півріччі 2019 року – пропорційно до обсягу реалізованого суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі пального на відповідній території за перше півріччя 2019 року в загальному обсязі такого реалізованого пального в цілому по Україні за перше півріччя 2019 року.”.</p>	<p>Соціальні стандарти і нормативи:</p> <p>актуалізація термінів доручення Кабінету Міністрів України щодо затвердження державних соціальних стандартів та нормативів в описовому вигляді за кожним із делегованих повноважень</p> <p>Заборгованість з пільг по ЖКГ:</p> <p>погашення заборгованості з пільг з оплати спожитих житлово-комунальних послуг, що виникли в попередніх бюджетних періодах призведе до значного погіршення стану виплати пільг за вказані послуги, зростання заборгованості за значного зниження рівня фінансової спроможності місцевих бюджетів. Станом на 01.09.2017 заборгованість складає 8 млрд. грн., а з початком опалювального сезону така заборгованість зростає в рази. Компенсаційний ресурс не передбачений.</p>

ДІЇ АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ В БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ

Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки

Стратегія сфери «Місцеві фінанси» була розроблена АМУ та затверджена рішенням Правління Асоціації 9 грудня 2016 року. З Стратегією можна ознайомитись на сайті Асоціації міст України в розділі «Місцеві фінанси» рубрики «Децентралізація: галузевий діалог» - вкладка «Стратегія розвитку галузі».

Завдяки активним діям Асоціації міст України Стратегія імплементована в загальнодержавну Стратегію реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, у підготовці якої взяли участь експерти та аналітики АМУ.

Метою Стратегії є побудова сучасної та ефективної системи управління державними фінансами, яка здатна надавати якісні державні послуги, ефективно акумулюючи ресурси та розподіляючи їх у чіткій відповідності з пріоритетами розвитку держави у середньо- та довгостроковій перспективах.

Положення розробленої АМУ Стратегії розвитку місцевих фінансів враховані в підрозділі «Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація» Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, зокрема:

- збільшення власних фінансових ресурсів місцевого самоврядування;
- чітке розмежування повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування;
- удосконалення фінансового забезпечення делегованих повноважень;
- запровадження середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні тощо.

Основні напрями бюджетної політики на 2018-2020 роки

Мінфіном було підготовлено та надано на розгляд Уряду проект Основних напрямів бюджетної політики на 2018-2020 роки. З метою врахування позиції органів місцевого самоврядування Асоціація міст України напрацювала та надіслала на адресу Кабінету Міністрів та Міністерства фінансів України свої зауваження та пропозиції, зокрема:

- недопущення зміни системи горизонтального вирівнювання місцевих бюджетів;
- щорічне передбачення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в розмірі не менше ніж у попередніх бюджетних періодах у розрахунку на 1 сільського жителя;
- передача ВНЗ I-II рівнів на фінансування виключно з обласних бюджетів;
- переведення професійно-технічних навчальних закладів на фінансування виключно з обласних бюджетів за рахунок коштів освітньої субвенції;
- забезпечення зростання надходжень акцизного податку з пального;
- збереження механізму стабілізаційної дотації;
- виключення норми щодо відмови від практики передачі коштів з державного бюджету до місцевих бюджетів у разі перевиконання щомісячних показників надходжень, визначених у розписі державного бюджету.

У зв'язку з тим, що Міністерством фінансів України пропозиції та зауваження АМУ не були враховані, Комітет ВРУ з питань бюджету не підтримав проект ОНБП на 2018-2020 роки. Як наслідок, проект ОНБП 2018-2020 взято лише до відома. Парламентом Проект не розглянуто. Асоціація міст України наполягатиме в наступному році на врахуванні пропозицій місцевого самоврядування.

Вирішення проблемних питань бюджетного забезпечення громад в 2017 році

Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» №2137 VIII від 13.07.2017 було вирішено низку проблемних питань місцевого самоврядування завдяки ґрунтовній позиції АМУ, яка надала свої аргументовані правки та пропозиції, що були враховані при доопрацюванні проекту Закону, зокрема:

- вдалося домогтися збільшення обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг на суму 14,1 млрд грн;
- завдяки зусиллям АМУ додатково передбачено 1 млрд грн на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг;
- збільшено видатки державного бюджету на реформування охорони здоров'я на суму 1 млрд грн;
- додано нову субвенцію для розвитку сільської медицини (4 млрд грн, спрямовано на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості);
- збільшено обсяг медичної субвенції на 380 млн грн;
- видатки на фінансове забезпечення місцевих виборів збільшено з 32 млн грн до 292 млн грн;
- передбачено нову бюджетну програму на будівництво футбольних полів зі штучним покриттям в регіонах України в розмірі 270 млн. гривень.
- видатки на соціально-економічний розвиток збільшено на 1 млрд грн, що дасть змогу профінансувати ряд важливих програм та заходів, дозволить забезпечити належним обладнанням заклади охорони здоров'я та підтримку їх в належному стані, належну організацію освітнього процесу тощо.

У зв'язку з недостатністю коштів на пільги та житлові субсидії населенню на оплату житлово-комунальних послуг, АМУ домоглася реєстрації в парламенті законопроекту №7258 від 06.11.2017, який передбачає виділення 7,6 млрд грн на зазначені потреби.

Забезпечено прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 року № 96» № 726 від 20.09.2017 року, якою спрямовано бюджетам місцевого самоврядування кошти акцизного податку з пального. При цьому, було враховано пропозиції АМУ щодо компенсації надходжень по кожному окремому бюджету місцевого самоврядування у разі надходжень менше рівня минулого року. Як наслідок, кожний окремий бюджет отримує компенсацію в разі зниження рівня надходжень від акцизу з пального до рівня, що менший минулорічного.

Декілька раз знято з розгляду проект постанови Кабінету Міністрів України щодо погашення заборгованості місцевих бюджетів за середньостроковими позиками (9 млрд гривень) за рахунок коштів загального фонду місцевих бюджетів.

Не допущено прийняття законопроекту від 05.04.2016 №6286 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі тютюнових виробів та забезпечення збалансованості місцевих бюджетів внаслідок його скасування», який передбачалось вилучення місцевого акцизного податку з тютюнових виробів.

Уряд на вимогу АМУ схвалив законопроект «Про внесення зміни до пункту 6 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році», який передбачає виключення доручення Уряду розробити та внести на розгляд парламенту законопроект щодо скасування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі тютюнових виробів. Але на виконання рішення Правління, з ініціативи та за участю АМУ, народними депутатами України Продан О.П., Мельник С.І., Куліченко І.І. розроблено та подано на роз-

гляд Верховної Ради України аналогічний проект Закону України (рестр. №6570 від 08.06.2017), яким пропонується вилучити зазначену норму, яка призведе до втрат місцевих бюджетів.

Всі пропозиції АМУ детально опрацьовувались на засіданнях Секції фінансистів місцевих рад АМУ (26-27 січня 2017 року в Чернігові, 24-25 березня 2017 року у Львові, 31 серпня - 1 вересня в Одесі).

Бюджетні консультації щодо проекту Державного бюджету України на 2018 рік

29 серпня 2017 року за ініціативи АМУ відповідно до Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» проведено бюджетні консультації щодо врахування інтересів місцевого самоврядування в проекті Державного бюджету України на 2018 рік.

За результатами бюджетних консультацій оформлено протокол, в якому представники АМУ окреслили питання, які потребують врегулювання:

у 2017 році:

- збільшити обсяг субвенції на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг;
- прискорити погашення заборгованості з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги;
- виділити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам для погашення заборгованості, що утворилася внаслідок недотримання місцевими бюджетами коштів субвенції на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян;
- вирішити питання передачі майна професійно-технічних навчальних закладів у комунальну власність тих громад, з бюджетів яких повинні фінансуватися такі заклади відповідно до норм бюджетного законодавства;
- врегулювати питання погашення заборгованості місцевих бюджетів перед державним бюджетом за середньостроковими позиками;
- забезпечити спрямування коштів від акцизного податку з нафтопродуктів до бюджетів місцевого самоврядування;
- врегулювати питання проведення платежів за поточними видатками (виготовлення проектної та містобудівної документації), які здійснюються за рахунок субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад;

у проекті Державного бюджету на 2018 рік:

- збільшити обсяги освітньої та медичної субвенцій (на 13,3 млрд грн та 7,0 млрд грн відповідно);
- зберегти практику надання стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам до завершення процесу об'єднання територіальних громад;
- збільшити обсяг субвенції на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів;
- збільшити обсяг коштів на державну підтримку об'єднаних територіальних громад;
- здійснювати фінансування професійно-технічної освіти за рахунок субвенції з державного бюджету;
- переглянути підходи до розрахунку та розподілу додаткової дотації на фінансування переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я та інші пропозиції.

15 вересня Уряд подав до Парламенту бюджетний пакет законопроектів, в якому було враховано окремі пропозиції АМУ, озвучені на консультаціях:

- збільшено обсяги медичної (+4,5 млрд грн) та освітньої (+8,8 млрд грн) субвенцій в порівнянні з першопочатковим варіантом запропонованим Мінфіном;
- на 2018-2019 роки продовжено дію норми щодо зарахування акцизного податку з виробництва та імпорту нафтопродуктів до бюджетів місцевого самоврядування (13,44%);

- передбачено додаткову дотацію з державного бюджету на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам комерційної діяльності (273 млн грн);
- передбачено Стабілізаційну дотацію в обсязі 1,7 млрд гривень.
- передбачено субвенцію на розвиток їх інфраструктури ОТГ в обсязі 1,9 млрд грн;
- передбачено обсяг ДФРР в розмірі 8,1 млрд грн;
- додано нове ресурсне джерело: плата за ліцензії з продажу лотерей;
- залишено право спрямовувати залишки коштів освітньої субвенції на оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів, яке планували виключити з норм Бюджетного кодексу.

Захист інтересів місцевого самоврядування в бюджетному процесі 2018 року

Проаналізувавши законопроекти «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (№7000), «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№7116) АМУ висловила наступні зауваження:

На рівень місцевих бюджетів передається:

Фінансування пільг населенню за житлово-комунальні послуги. *Додаткове навантаження більше 7 млрд грн*

Погашення заборгованості за минулі роки з оплати пільг та субсидій населенню за житлово-комунальні послуги. *Загальна сума заборгованості близько 8 млрд грн (на 01.01.2018).*

Покриття відшкодувань транспортним компаніям за перевезення пільгових категорій громадян, оскільки відповідну субвенцію не передбачено. *Додаткове навантаження близько 2,5 млрд грн*

Отже, фактично, фінансування наданих державою пільг відбуватиметься за рахунок місцевих бюджетів.

Зростають вилучення з місцевих бюджетів

Збільшено з 50 до 80 відсотків вилучення коштів із місцевих бюджетів до державного бюджету у вигляді реверсної дотації. Така зміна формули вирівнювання знизить мотивацію громад до нарощування дохідної бази та несе **ризик значного зменшення фінансового ресурсу** податкоспроможних місцевих бюджетів. Таким чином, фактично повертається стара система вирівнювання, яка діяла до бюджетної реформи.

Доволі проблематичним виглядає фінансування освіти та охорони здоров'я

Освітня субвенція, що складає 61,2 млрд грн, збільшена на 16,5% порівняно з 2017 роком, у той час, коли Уряд заклав збільшення заробітних плат педагогічних працівників на 25%. *Недофінансування освітньої субвенції - 4,5 млрд грн*

Обсяг медичної субвенції зменшено на 4,5 млрд грн у зв'язку із медреформою, це при недофінансуванні галузі на 30%. *Недофінансування медичної субвенції 7 млрд грн*

За місцевими бюджетами залишено усі видатки, крім оплати праці педагогічних працівників, по загальноосвітніх закладах і видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв закладів охорони здоров'я.

Передбачено додаткову дотацію на утримання закладів освіти та охорони здоров'я **16,5 млрд грн**, але тільки обласним бюджетам без визначення механізму розподілу між місцевими бюджетами ОТГ та міст обласного значення. *Тобто, розподіл буде в ручному режимі.*

Також передбачено фінансування з місцевих бюджетів ВНЗ I-II рівнів акредитації (технікуми, колежі, училища).

В освітній субвенції закладено кошти на фінансування професійно-технічних навчальних закладів. За містами-обласними центрами залишено фінансування ПТУ, при цьому не *передбачена передача цих закладів у комунальну власність.*

Залишено **право** спрямовувати залишки коштів освітньої субвенції **на оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів**, але не передбачено можливість спрямовувати кошти освітньої та медичної субвенцій на капітальні видатки, що обмежує проведення капітальних ремонтів, добудови, реконструкції закладів.

Розвиток громад

Субвенція на розвиток інфраструктури ОТГ передбачена в обсязі **1,9 млрд грн** (близько 500 грн на 1 сільського жителя), хоча має складати **2,7 млрд грн** (мінімально необхідний обсяг з розрахунку 763 грн на 1 сільського жителя; у 2017р. очікується утворення близько 660 громад із загальною чисельністю жителів 3, 543 млн). *Існує потреба у додаткових 0,8 млрд грн*

Державний фонд регіонального розвитку визначений в обсязі 8,1 млрд грн (відповідає вимогам Бюджетного кодексу), але не передбачено субвенцію на соціально-економічний розвиток.

Стабілізаційну дотацію закладено в обсязі **1,7 млрд грн**, але цих коштів не вистачить на врегулювання нагальних проблем громад - **мінімальна потреба 2,0 млрд грн**

Джерела надходжень місцевих бюджетів

Передбачено додаткову дотацію на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг **зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності та літакобудування (273 млн грн)**, але не передбачено коштів Міноборони для сплати земельного податку або відповідний компенсаційний ресурс місцевим бюджетам.

При тому, що на 2018 та 2019 роки залишено чинний механізм зарахування **акцизного податку з виробництва та імпорту нафтопродуктів (13,44%)**, вилучено норму щодо зарахування до бюджетів місцевого самоврядування надходжень акцизного податку **не менше обсягу минулого року**.

Додаткове джерело надходжень місцевих бюджетів - частина плати за видачу ліцензії на діяльність з випуску лотерей - передбачено **лише для міста Києва**.

Також місцеве самоврядування стикнеться з такими проблемами

Не передбачене врегулювання питання середньострокових позик, які надавалися місцевим бюджетам на виконання делегованих повноважень. **Обсяг заборгованості 9 млрд грн**

Не передбачено механізм покриття втрат місцевих бюджетів внаслідок прийняття рішення НКРЕКП, щодо підвищення у тарифів на електроенергію для зовнішнього освітлення населених пунктів та міського електротранспорту. **Додаткові витрати складуть 4,3 млрд грн**

Зауваження та пропозиції надіслані всім народним депутатам-членам МДО «За розвиток місцевого самоврядування», всім Комітетам ВРУ.

За результатами розгляду зазначених зауважень в парламентських Комітетах та опрацювання пропозицій АМУ в робочій групі, створеній при Комітетові ВРУ з питань бюджету позицію Асоціації міст України було підтримано та закріплено в проекті постанови Верховної Ради України (7000-П від 19.10.2017), так званих бюджетних висновках, наступні доручення Уряду для врахування інтересів органів місцевого самоврядування:

«1. При підготовці проекту Закону України про Державний бюджет України на 2018 рік до другого читання врахувати такі зміни:

1.12. Внести такі зміни до видатків проекту державного бюджету на 2018 рік у додатку № 3 до законопроекту (з уточненням відповідних підсумкових показників у цьому додатку та статті 1 законопроекту):

1.12.29. передбачити за загальним фондом видатки розвитку за новою бюджетною програмою «Реалізація Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» у сумі 200.000 тис. грн для Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;

2. Кабінету Міністрів України при підготовці проекту Закону України про Державний бюджет України на 2018 рік до другого читання:

2.6. визначитися щодо можливості та доцільності збільшення/передбачення видатків і надання кредитів загального фонду проекту державного бюджету на 2018 рік за врахованими частково пропозиціями народних депутатів України та комітетів Верховної Ради України у таблиці пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи до законопроекту (виходячи з наявних фінансових ресурсів державного бюджету та за результатами оцінки обґрунтованості додаткової потреби у бюджетних коштах), а саме:

2.6.24. за бюджетною програмою «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад» (код 2761130);

2.15. опрацювати питання щодо можливості здійснення розрахунків обсягів міжбюджетних трансфертів на 2018 рік для бюджетів тих об'єднаних територіальних громад, в яких перші місцеві вибори відбудуться у 2017 році, відповідно уточнивши додаток № 6 до законопроекту в частині міжбюджетних трансфертів для бюджетів таких об'єднаних територіальних громад та відповідних районних бюджетів;

2.16. унормувати питання щодо передачі вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації на фінансове забезпечення безпосередньо з обласних бюджетів та бюджету міста Києва, а також врегулювати питання фінансового забезпечення державних вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації, що є структурними підрозділами вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації без статусу окремої юридичної особи, починаючи з 1 січня 2018 року, усунувши відповідні протиріччя у положеннях статті 24 законопроекту, та за необхідності внести зміни до додатка № 10 до законопроекту;

2.17. врахувати у складі освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам видатки на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників у вищих навчальних закладах I-II рівня акредитації державної та комунальної власності (в частині забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти) та внести пропозиції щодо законодавчого унормування зазначеного питання;

2.19. вивчити доцільність здійснення видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу, за рахунок коштів державного бюджету шляхом включення таких послуг до пакета гарантованих послуг з надання первинної медичної допомоги;

2.20. переглянути у додатку № 6 до законопроекту розподіл між місцевими бюджетами обсягу медичної та освітньої субвенцій в частині уточнення показників, які застосовуються при розрахунку таких субвенцій, врахувавши, зокрема, зміни чисельності населення внаслідок змін в адміністративно-територіальному устрої окремих територій за рішеннями Верховної Ради України, а також кількості внутрішньо переміщених осіб з територій, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень;

2.21. опрацювати питання щодо зменшення обсягів реверсної дотації, визначивши їх на основі чинного механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності відповідних місцевих бюджетів згідно із статтями 98 та 99 Бюджетного кодексу України, за рахунок зменшення обсягу стабілізаційної дотації;

2.22. переглянути у додатку № 7 до законопроекту розподіл між місцевими бюджетами загального обсягу субвенції на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах в частині передбачення такої субвенції міському бюджету м. Києва та за необхідності внести пропозиції щодо законодавчого унормування зазначеного питання;

2.23. внести пропозиції щодо компенсації органам місцевого самоврядування пільг окремим категоріям громадян на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот, що передаються у 2018 році на фінансове забезпечення з місцевих бюджетів, та законодавчого унормування права органів місцевого самоврядування на надання таких пільг, а також вжити заходів з погашення у 2018 році заборгованості з надання таких пільг, що виникла

у попередніх бюджетних періодах та обліковується в органах Державної казначейської служби України, за рахунок коштів державного бюджету;

2.24. розглянути можливість врегулювання питання погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування, включаючи питання погашення нарахованих Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» неустойки (штрафів і пені) підприємствам теплокомуненерго;

2.25. розглянути можливість погашення за рахунок коштів державного бюджету простроченої кредиторської заборгованості з компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян, що утворилася станом на 1 січня 2017 року, та законодавчого унормування права органів місцевого самоврядування на надання таких пільг;

2.26. вишукати шляхи врегулювання питання погашення заборгованості місцевих бюджетів за середньостроковими позиками (крім заборгованості бюджетів Автономної Республіки Крим) перед державним бюджетом, яка знаходиться на обліку в Державній казначейській службі України;

2.27. опрацювати питання щодо доцільності додаткового унормування питання з погашення заборгованості органів місцевого самоврядування перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» за договорами, укладеними на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2009 року № 1001-р «Про добудову підвідних газопроводів».

Зустріч Правління АМУ з Прем'єр-міністром України щодо проекту державного бюджету на 2018 рік

25 жовтня 2017 року відбулася зустріч Прем'єр-міністра України з керівниками громад – членами Правління АМУ.

Правління АМУ визначило основні проблемні питання місцевих бюджетів:

– недофінансування у 2017 р. місцевих бюджетів щодо надання пільг ЖКГ та житлових субсидій населенню. Зміна механізму фінансування пільг ЖКГ у 2018 році – передача з 2018 року на рівень місцевих бюджетів фінансування оплати пільг ЖКГ;

– зміна з 2018 р. існуючого мотиваційного механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності (збільшення з 50 до 80 відсотків обсягу вилучення коштів з місцевих бюджетів);

– недостатність обсягів освітньої та медичної субвенцій, що заплановані на 2018 рік – незабезпечення мінімальної потреби у коштах;

– забезпечення виконання НАК «Нафтогаз» та НКРЕКП вимог Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії» з метою отримання місцевими бюджетами 5 млрд. гривень за боргами 2013-2015 років або закладення відповідної субвенції місцевим бюджетам в Державному бюджеті на 2018 рік;

– вирішення питання щодо погашення заборгованості по середньостроковим позикам, що виникла не з вини ОМС у 2009-2014 роках за рахунок Державного бюджету, або шляхом її списання;

– зростання заборгованості місцевих бюджетів перед перевізниками та надавачами послуг з пільгового проїзду та зв'язку для окремих категорій громадян, внаслідок відсутності відповідної субвенції з Державного бюджету;

- удосконалення механізму зарахування акцизного податку з пального до місцевих бюджетів;
- виникнення бар'єрів для самостійного прийняття рішень ОМС в частині надання фінансової допомоги суб'єктам господарювання (комунальні підприємства) у зв'язку з прийняттям Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Детально див. рішення Правління АМУ №1 від 25.10.2017 р. на стор. 23.

Голова АМУ та члени правління озвучили зазначені проблемні питання. За результатами зустрічі Прем'єр-міністр України підтримав врегулювання таких питань:

- недопущення погашення заборгованості за надання пільг населенню на оплату житлово-комунальних послуг, що утвориться станом на 1 січня 2018 року;
- опрацювання питання передачі на фінансування з місцевих бюджетів пільг населенню на оплату житлово-комунальних послуг у 2018 році;
- недопущення погашення заборгованості по середньостроковим позикам за рахунок коштів місцевих бюджетів, забезпечення її погашення за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом її списання;
- опрацювання питання щодо удосконалення механізмів розподілу обсягів міжбюджетних трансфертів з урахуванням чисельності внутрішньо переміщених осіб у регіонах країни;
- опрацювання питання виникнення перешкод в діяльності органів місцевого самоврядування через дії Антимонопольного комітету України;
- вжиття заходів щодо активізації проведення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 332 розрахунків з погашення різниці в тарифах.

Також Глава Уряду доручив ЦОВВ спільно з АМУ напрацювати пропозиції щодо:

- вирішення питання фінансування пільг населенню на оплату житлово-комунальних послуг у 2018 році;
- збереження стимулюючого механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів.

Детально дивись доручення Прем'єр-міністра України на стор. 26.

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

РІШЕННЯ ПРАВЛІННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ «АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ» №1

м. Київ

25 жовтня 2017 року

Про забезпечення врахування інтересів місцевого самоврядування в Державному бюджеті України на 2018 рік

Заслухавши інформацію Голови АМУ, Київського міського голови Кличка В.В. та Виконавчого директора АМУ Слобожана О.В щодо врахування інтересів місцевого самоврядування в бюджетному процесі 2017 року та обговоривши пропозиції АМУ до Державного бюджету України на 2018 рік, Правління Асоціації міст України **вирішило:**

1. Інформацію щодо врахування інтересів місцевого самоврядування в бюджетному процесі 2017 року взяти до відома (додається).
2. Схвалити Основні проблемні питання бюджетного забезпечення територіальних громад в 2017 – 2018 роках та пропозиції щодо їх вирішення (додаються) та звернутися до Прем'єр-міністра України під час зустрічі з Правлінням АМУ з 25 жовтня 2017 року з проханням щодо їх врахування в Державному бюджеті на 2018 рік.

Голова Асоціації

В.В. Кличко

**Основні проблемні питання бюджетного забезпечення територіальних громад
в 2017-2018 роках та пропозиції щодо їх вирішення**

I. Станом на 01.09.2017 року обсяг недофінансування місцевих бюджетів по наданню пільг ЖКГ та житлових субсидій населенню складає **8 млрд. грн.** Це ставить під загрозу проходження опалювального сезону.

Пропозиція: *внести зміни до Державного бюджету України на 2017 рік щодо збільшення обсягу відповідної субвенції на 8 млрд грн. або провести взаємозаліки між підприємствами, що надають послуги ЖКГ та постачальниками енергоресурсів.*

II. Зміна з 2018 року існуючого мотиваційного механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності шляхом збільшення з 50 до 80 відсотків обсягу вилучення коштів із місцевих бюджетів до державного бюджету (реверсна дотація). Обсяг вилучення з міських бюджетів складе більше **6 млрд. грн.**, а бюджетів ОТГ – **0,5 млрд. грн.** Аналітика додається.
Пропозиція: *зменшити обсяги реверсної дотації, визначивши їх на основі чистого механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності відповідних місцевих бюджетів згідно із статтями 98 та 99 Бюджетного кодексу України, за рахунок зменшення обсягу стабілізаційної дотації.*

III. Передача з 2018 року на рівень місцевих бюджетів фінансування оплати пільг ЖКГ та закріплення обов'язку ОМС погасити заборгованість минулих років з оплати таких послуг. Обсяг додаткових видатків по фінансуванню пільг ЖКГ складе **7 млрд. грн.**, а по погашенню заборгованості минулих років – **2,5 млрд. грн.** Аналітика додається.

Пропозиція: *залишити чинний механізм фінансування пільг ЖКГ через субвенцію з державного бюджету або скасувати відповідні пільги на законодавчому рівні.*

IV. Заплановані на 2018 рік обсяги освітньої та медичної субвенції не забезпечують мінімальну потребу в коштах. Так, обсяг освітньої субвенції складає 61,2 млрд. грн (ріст 16,5% до 2017 року), у той час коли Кабінет Міністрів України заклав на 2018 рік збільшення заробітних плат педагогічних працівників на 25%. Тобто недофінансування **освітньої субвенції** складає **4,5 млрд. грн.** В свою чергу, відповідно до прийнятого 19 жовтня Закону «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» (№6327) обсяг витрат на охорону здоров'я у 2018 рік має складати 70,8 млрд. грн., а фінансування первинної медичної допомоги національним оператором закладено на рівні 13,3 млрд. грн. виключно медичним установам за надані послуги. Обсяг субвенції місцевим бюджетам закладено лише 51,4 млрд. грн. Тобто обсяг недофінансування медицини – **6,1 млрд. грн.**

Пропозиція: *збільшити обсяги освітньої та медичної субвенцій на 4,5 млрд. грн. та 6,1 млрд. грн. відповідно.*

V. У 2018 році не передбачено субвенції місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах минулих років. Місцеві бюджети не отримали до цього часу коштів субвенції в обсязі **5 млрд. грн.** по боргам 2013-2015 років.

Пропозиція: *забезпечити виконання НАК «Нафтогазом» та НКРЕКП вимог Закону №1730 для забезпечення отримання місцевими бюджетами 5 млрд. грн. або закладення відповідної субвенції місцевим бюджетам в Держбюджеті на 2018 рік.*

VI. Намагання Мінфіну погасити за рахунок коштів місцевих бюджетів заборгованість по середньостроковим позикам, що виникла не з вини ОМС у 2009-2014 роках. Обсяг заборгованості по 332 місцевим бюджетам складає **9 млрд. грн.** Наявність такої

заборгованості призводять до неможливості залучення органами місцевого самоврядування дешевих кредитних ресурсів.

Пропозиція: *списати заборгованість або здійснити її погашення за рахунок вільного залишку коштів державного бюджету станом на 01.01.2018 року.*

VII. Зростання заборгованості місцевих бюджетів перед перевізниками та надавачами послуг з пільгового проїзду та зв'язку для окремих категорій громадян, внаслідок відсутності відповідної субвенції з державного бюджету. Додаткове навантаження на місцеві бюджети складає **2,5 млрд. грн.**

Пропозиція: *здійснити погашення за рахунок коштів державного бюджету простроченої кредиторської заборгованості з компенсації за пільговий проїзд та послуги зв'язку для окремих категорій громадян, що утворилася станом на 1 січня 2017 року та скасувати відповідні пільги на законодавчому рівні.*

VIII. У зв'язку зі зміною з 1 січня 2017 року механізму зарахування акцизного податку з пального до місцевих бюджетів ОМС недоотримують значні кошти. За розрахунками Мінфіну ОМС мали б отримати за новою системою **9 млрд. грн.**, натомість прогнозований обсяг надходжень на 2017 рік складе **7 млрд. грн.** (рівень 2016 року без зростання).

Пропозиція: *Підвищити з 2018 року частку відрахувань акцизного податку з виробленого та ввезеного на ліву територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування з 13,44% до 17,66%.*

IX. Внаслідок прийняття Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» виникли бар'єри для самостійного прийняття рішень ОМС в частині надання фінансової допомоги суб'єктам господарювання (комунальні підприємства). ОМС мають отримувати відповідні висновки від Антимонопольного комітету. Строк їх надання відповідно до законодавства складає до **9,5 місяців**, що не дає можливості освоїти кошти місцевих бюджетів протягом бюджетного року.

Пропозиції: *зменшити термін надання висновків АМКУ до термінів оприлюднення проектів нормативно-правових актів; затвердження Урядом Переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес (на такі послуги не поширюватиметься дія Закону); внесення змін до Закону в частині непоширення його дії на підтримку за рахунок коштів місцевих бюджетів (законопроект № 7073 від 06.09.2017).*

ПРОТОКОЛ НАРАДИ

м. Київ

25 жовтня 2017 року

Нараду проводив: Прем'єр-міністр України ГРОЙСМАН В. Б.

Присутні: Кубів С. І., Зубко Г. Г., Гриневич Л. М., Данилюк О. О., Саєнко О. С., Супрун У., Боденчук Ю. В., Вовк Д. В., Капінус Є. В., Ковтонюк П. А., Кутецька В. М., Кушнір С. І., Клименко О. І., Марченко С. М., Ніжнік М. В., Шамбір М. І., Кличко В. В., Слобожан О. В., члени правління Асоціації міст України (за списком)

Про проблемні питання бюджетного забезпечення територіальних громад у 2017–2018 роках

1. Мінфіну, Мінрегіону, МОН, МОЗ із залученням Асоціації міст України у тижневий строк опрацювати проблемні питання щодо показників проекту Державного бюджету України на 2018 рік та міжбюджетних відносин у 2018 році, висловлені на нараді, знайти спільні шляхи їх вирішення та за результатами поінформувати Кабінет Міністрів.

Яцук В. В., Коблошу В. В., інд. 71 (Клименку О. І.) – відповідно до компетенції

2. Мінфіну, МОЗ, МОН, Мінсоцполітики, МТГОТ опрацювати питання щодо удосконалення механізмів розподілу обсягів міжбюджетних трансфертів з урахуванням чисельності внутрішньо переміщених осіб у регіонах країни.

Про результати поінформувати Кабінет Міністрів.

Яцук В. В., Коблошу В. В. (Поспелову О. О., Максимчуку О. С.) – відповідно до компетенції

3. Рекомендувати Асоціації міст України підготувати та подати Кабінетові Міністрів інформаційно-аналітичні матеріали про оскарження процедур закупівель протягом 2017 року, зокрема кількість проведених тендерів, суб'єктів оскарження, підстави оскарження, вимоги скаржників, дату та час, призначені для розгляду скарги, рішення органу оскарження.

Разом з матеріалами внести пропозиції щодо врегулювання проблем, пов'язаних із недобросовісним оскарженням процедур закупівель.

Яцук В. В.

4. Антимонопольному комітетові з урахуванням попередніх доручень провести роботу з надавачами державної допомоги, у тому числі із залученням Асоціації міст України щодо роз'яснення положень Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", а також розміщення відповідної інформації на офіційному веб-сайті.

Про проведену роботу поінформувати Кабінет Міністрів.

Яцук В. В.

5. Антимонопольному комітетові, Мінекономрозвитку відповідно до компетенції невідкладно внести на розгляд Кабінету Міністрів відповідні проекти рішень Уряду з метою забезпечення виконання Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

Про результати поінформувати Кабінет Міністрів.

Яцук В. В.

6. Мінрегіону, Мінфіну, Міненерговугілля, Казначейству, обласним та Київській міській держадміністраціям за участю НКРЕКП та ПАТ "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" вжити заходів до активізації проведення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 332 розрахунків з погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування.

Про результати поінформувати Кабінет Міністрів.

Строк – до 10 листопада 2017 року

Косенку С. В., Яцук В. В. – відповідно до компетенції

КУБІВУ С. І.

ЗУБКУ Г. Г.

КІСТІОНУ В. Є.

РОЗЕНКУ П. В.

КЛИЧКУ В. В. (Асоціація міст України)

КУШНІРУ С. І., ФЕДОРЧУКУ В. Я.

Інд. 71 (Клименку О. І.), керівникам інших структурних підрозділів

Секретаріату Кабінету Міністрів – відповідно до компетенції

Кутецькій В. М., Янчуку Ю. М.

Прем'єр-міністр України

Володимир ГРОЙСМАН

ДЛЯ НОТАТОК